

INFORME 30/2023

ENTITATS BENEFICIÀRIES
D'AJUTS DEL PLA DE
RECUPERACIÓ,
TRANSFORMACIÓ I
RESILIÈNCIA QUE NO
HAN ATÈS LA DEMANDA
D'INFORMACIÓ DE LA
SINDICATURA DE COMPTES:
CONSELL COMARCAL
DEL BAIX CAMP,
AJUNTAMENT DE CERVERA
I ENTITATS MUNICIPALS
DESCENTRALITZADES DE
L'ESTARTIT I DE CAMPREDÓ

INFORME 30/2023

**ENTITATS BENEFICIÀRIES
D'AJUTS DEL PLA DE
RECUPERACIÓ,
TRANSFORMACIÓ I
RESILIÈNCIA QUE NO
HAN ATÈS LA DEMANDA
D'INFORMACIÓ DE LA
SINDICATURA DE COMPTES:
CONSELL COMARCAL
DEL BAIX CAMP,
AJUNTAMENT DE CERVERA
I ENTITATS MUNICIPALS
DESCENTRALITZADES DE
L'ESTARTIT I DE CAMPREDÓ**

Edició: gener de 2024

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
ACLARIMENT SOBRE ARRODONIMENTS	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast.....	7
1.1.2. Metodologia	8
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA.....	9
2.1. ENTITATS LOCALS ANALITZADES	9
2.1.1. Consell Comarcal del Baix Camp.....	9
2.1.2. Ajuntament de Cervera i entitats municipals descentralitzades de l'Estartit i de Campredó.....	11
2.2. RESULTATS DE LA FISCALITZACIÓ	12
2.2.1. Autoavaluacions en relació amb el compliment dels principis de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència	12
2.2.2. Elaboració i aprovació dels plans de mesures antifrau	13
2.2.3. Contingut dels plans de mesures antifrau d'acord amb l'Ordre HFP/1030/2021.....	14
2.2.4. Contingut dels plans de mesures antifrau en relació amb els quatre elements clau del cicle antifrau.....	16
2.2.5. Implantació dels plans de mesures antifrau i procediments establerts en casos de frau	19
2.2.6. Comprovació de la destinació dels ajuts.....	19
3. CONCLUSIONS	20
4. RECOMANACIONS.....	22
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	22
APROVACIÓ DE L'INFORME	22

ABREVIACIONS

EMD	Entitat municipal descentralitzada
M€	Milions d'euros
PMA	Pla de mesures antifrau
PRTR	Pla de recuperació, transformació i resiliència

ACLARIMENT SOBRE ARRODONIMENTS

Els imports monetaris que es presenten en els quadres d'aquest informe s'han arrodonit de forma individualitzada, fet que pot produir diferències entre la suma de les xifres parcials i els totals dels quadres.

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe exprés relatiu a la fiscalització de les entitats beneficiàries d'ajuts del Pla de recuperació, transformació i resiliència (PRTR) que no han atès la demanda d'informació de la Sindicatura de Comptes, que són el Consell Comarcal del Baix Camp, l'Ajuntament de Cervera, i les entitats municipals descentralitzades (EMD) de l'Estartit i de Campredó.

La iniciativa d'aquest projecte sorgeix de la fiscalització coordinada amb el Tribunal de Comptes per a les 4 entitats que no van aportar les dades sol·licitades per la Sindicatura en els treballs de fiscalització de l'informe 9/2023, Plans antifrau aprovats per les entitats locals que participen en l'execució de les mesures del Pla de recuperació, transformació i resiliència, aprovat per la Sindicatura de Comptes de Catalunya el 23 de maig del 2023. S'analitza la informació que no van enviar per a l'elaboració de l'informe 9/2023 i que s'ha tornat a demanar, i l'aplicació dels fons rebuts per les 4 entitats en el marc del PRTR.

El treball és una fiscalització de compliment i s'ha adreçat a verificar els mateixos elements que en la fiscalització que dona origen a aquest treball, és a dir, si aquestes 4 entitats han disposat dels Plans de mesures antifrau (PMA) previstos en la normativa aplicable i els sistemes i procediments adoptats per aprovar-los, implantar-los i fer-ne el seguiment.

L'objecte de la fiscalització són els PMA del Consell Comarcal del Baix Camp, de l'Ajuntament de Cervera, de les EMD de l'Estartit i de Campredó.

Els objectius generals de la fiscalització són els mateixos que els establerts en l'informe 9/2023 més un objectiu relacionat amb la verificació de la destinació dels fons. Són els següents:

- Determinar si aquestes 4 entitats han dut a terme l'autoavaluació per concretar l'estàndard mínim en relació amb el compliment dels principis de gestió específics del PRTR establerts en l'article 2 de l'Ordre HFP/1030/2021, del 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència (en endavant, l'Ordre HFP/1030/2021).
- Verificar els procediments emprats per elaborar i aprovar els PMA.
- Comprovar l'aprovació efectiva dels PMA i examinar-ne el contingut d'acord amb la normativa establerta en l'article 6.5 de l'Ordre HFP/1030/2021.

- Valorar l'adequació del contingut dels PMA en relació amb els 4 elements clau del cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució.
- Examinar, en la mesura que sigui possible, la implantació dels PMA i, en cas que s'haguessin detectat situacions de frau, efectiu o potencial, o situacions potencials de conflictes d'interès, verificar si van complir els procediments establerts.
- Com a objectiu addicional, en aquest informe s'ha inclòs verificar la correcta destinació dels ajuts rebuts per les entitats.

L'abast del treball s'ha limitat als aspectes esmentats en el paràgraf anterior. Per tant, les conclusions de l'informe no poden utilitzar-se fora d'aquest context ni extrapolar-se a la resta de l'activitat desenvolupada per les entitats locals durant el període examinat.

L'àmbit temporal d'aquest informe és l'establert en l'informe de referència 9/2023, és a dir, des de l'1 d'octubre del 2021 fins al 30 de setembre del 2022. Tanmateix, quan ha estat necessari per completar el treball, l'abast s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius i les anomalies detectats en el procés d'elaboració, aprovació i implantació dels PMA, i també les recomanacions sobre aquells aspectes susceptibles de millora que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves que s'han considerat necessàries per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

La metodologia emprada ha consistit en:

- Per a les 4 entitats subjectes a la fiscalització, obtenir informació mitjançant la resposta de les entitats locals a un qüestionari sobre els PMA i altres mecanismes desenvolupats per les entitats que reforcessin les actuacions de prevenció del frau, per aconseguir la informació homogeneïtzada i agrupada d'acord amb el detall requerit.
- Analitzar la informació i, en els casos en què ha estat necessari, contrastar-la amb la documentació facilitada per les entitats i, si ha escaigut, modificar les dades incloses en els qüestionaris.
- Analitzar mitjançant l'obtenció de documentació suport que els ajuts rebuts per les entitats han estat destinats a la finalitat per a la qual van ser atorgats.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. ENTITATS LOCALS ANALITZADES

En els treballs de fiscalització de l'informe 9/2023 referent als Plans antifrau aprovats per les entitats locals que participen en l'execució de les mesures del Pla de recuperació, transformació i resiliència es va tenir constància que el Consell Comarcal del Baix Camp, l'Ajuntament de Cervera, les EMD de l'Estartit i de Campredó havien participat en l'execució de les mesures del PRTR durant el semestre següent a l'entrada en vigor de l'Ordre HFP/1030/2021 i, per tant, formaven part de l'àmbit subjectiu de l'informe. Això implicava que havien d'aprovar un Pla de mesures antifrau no més tard de 90 dies des de l'entrada en vigor de l'Ordre esmentada o, si esqueia, des que tinguessin coneixement de la participació en l'execució del PRTR. No obstant això, a la data de finalització de l'informe, no s'havia obtingut informació sobre el compliment d'aquest aspecte per cap d'aquestes 4 entitats.

Segons la informació obtinguda, entre l'1 d'octubre del 2021 i el 31 de març del 2022 les entitats que formen part de l'àmbit subjectiu de l'informe van rebre els ajuts finançats amb fons del PRTR següents:

Quadre 1. Import dels ajuts del Pla de recuperació, transformació i resiliència durant el semestre següent a l'entrada en vigor de l'Ordre HFP/1030/2021

Entitat	Nombre d'ajuts rebuts	Import
Consell Comarcal del Baix Camp	*2	3.765.533
Ajuntament de Cervera	1	1.360
EMD de l'Estartit	1	1.200
EMD de Campredó	1	1.200

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* Un dels ajuts correspon a l'atorgament d'un import per cada habitatge rehabilitat segons el conveni de col·laboració entre l'Agència de l'Habitatge de Catalunya i les entitats locals, en relació amb l'Oficina de Rehabilitació municipal/comarcal per a la gestió dels ajuts en matèria de rehabilitació residencial aprovats per la Generalitat de Catalunya en el marc del PRTR per fer front a la crisi derivada de la covid, i l'Instrument de Recuperació Next Generation EU. En el període objecte de l'informe no es va fer efectiu cap ajut.

2.1.1. Consell Comarcal del Baix Camp

El 20 de gener del 2021 el Consell Comarcal del Baix Camp va presentar a l'Agència de Residus la sol·licitud d'una subvenció per 20,58 M€ per finançar les actuacions d'ampliació i millora del Centre Comarcal de Gestió de Residus del Baix Camp, ubicat al municipi de

Botarell, d'acord amb el Pla Territorial Sectorial d'Infraestructures de Gestió de Residus Municipals de Catalunya (PRINFECAT).

El Consell de Direcció de l'Agència de Residus de Catalunya en la sessió del 22 d'abril del 2021 va aprovar la proposta d'atorgament d'una subvenció directa al Consell Comarcal del Baix Camp per 20,58 M€.

L'1 d'octubre del 2021, el Departament de Planificació i oficina tècnica de l'Agència de Residus informà favorablement sobre que l'Agència de Residus procedís a tramitar la subvenció directa dinerària al Consell Comarcal del Baix Camp.

El 30 de novembre del 2021 s'aprovà l'Acord de Govern pel qual s'autoritzava l'Agència de Residus de Catalunya a concedir una subvenció directa al Consell Comarcal del Baix Camp perquè dugués a terme les actuacions per ampliar i millorar el Centre Comarcal de Gestió de Residus del Baix Camp ubicat al municipi de Botarell per un màxim de 20,58 M€.

Mitjançant Resolució del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya del 9 de desembre del 2021 es va aprovar atorgar al Consell Comarcal del Baix Camp una subvenció per 20,58 M€, finançada a càrrec del Fons Next Generation, que s'havia de materialitzar d'acord amb les anualitats següents:

Quadre 2. Detall de les anualitats de la subvenció

Anualitat	Import
2021	10.418.393
2022	* 3.765.533
2023	6.398.647
Total	20.582.573

Imports en euros.

Font: Resolució d'atorgament de la subvenció.

* Import rebut en l'àmbit temporal de l'informe.

Durant l'àmbit temporal de l'informe, és a dir, entre l'1 d'octubre del 2021 i el 30 de setembre del 2022, l'import que s'havia d'atorgar al Consell Comarcal del Baix Camp corresponia a l'anualitat de l'exercici 2022.

Aquesta subvenció es finançava a través de les transferències de la Generalitat, corresponent al capítol 7 dels pressupostos de l'Agència de Residus de Catalunya i dels ajuts del programa Plan de apoyo a la implementación de la normativa de residuos, programa de economía circular y PIMA residuos, del Ministerio para la Transformación Ecológica y el Reto Demográfico (MITERD) d'acord amb el repartiment següent:

Quadre 3. Repartiment de la subvenció per ens atorgant

Descripció	Import
Transferències de la Generalitat de Catalunya	16.817.040
Actuació part 1	16.398.647
Actuació parts 2 i 3	418.393
Subvenció programa PIMA-Residuos (MITERD)	3.765.533
Actuació parts 2 i 3	3.765.533
Total	20.582.573

Imports en euros.

Font: Resolució d'atorgament de la subvenció.

La subvenció de 20,58 M€ distribuïda en 3 anualitats quedava afectada al finançament de les actuacions necessàries d'ampliació i millora del Centre Comarcal de Gestió de Residus del Baix Camp, ubicat al municipi de Botarell. El termini d'execució finalitzaria com a màxim el 31 d'octubre del 2025 i el de justificació el 31 de desembre del 2025. En tot cas, no es podria ampliar el termini d'execució i justificació més enllà del 31 de maig del 2026, atès el que disposa l'acord de la Comissió de coordinació en matèria de residus del MITERD. A data de redacció d'aquest informe (octubre del 2023), encara no s'havia iniciat cap actuació relacionada amb l'objecte de la subvenció de 20,58 M€ distribuïda en 3 anualitats.

2.1.2. Ajuntament de Cervera i entitats municipals descentralitzades de l'Estartit i de Campredó

El 13 de desembre del 2021, l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural va emetre la Resolució CLT/3714/2021, del 13 de desembre, per la qual es donava publicitat a l'Acord del Consell d'Administració pel qual s'aprovava la convocatòria per a la concessió de subvencions, en règim de concurrència no competitiva, per a l'adquisició de llibres destinats a les biblioteques del Sistema de lectura pública de Catalunya amb càrrec als Fons Next Generation.

En aquesta convocatòria es va establir que la quantia màxima de la subvenció seria de 904.494,08 €, que es finançaven mitjançant recursos derivats de l'instrument europeu de recuperació Next Generation. Les quantitats eren atorgades inicialment en funció de dades del cens del 2020 i van ser posteriorment ampliadades en funció del sobrant de la subvenció.

Així, un cop finalitzada la fase de presentació de sol·licituds i la seva valoració, l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural, del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, va emetre una resolució del 24 de març del 2022 en què es notificava la relació d'ajuts atorgats.

L'Ajuntament de Cervera, que inicialment havia de rebre una subvenció de 1.360,00 €, va ser finalment beneficiària de 1.700,00 €.

Les EMD de l'Estartit i de Campredó, que inicialment havien de rebre una subvenció de 1.200,00 €, finalment en van rebre cadascuna 1.500,00 €.

De les quatre entitats, l'EMD de l'Estartit va ser l'única que no va elaborar i aprovar el PMA a què estava obligada segons el que disposa l'Ordre HFP/1030/2021.

2.2. RESULTATS DE LA FISCALITZACIÓ

A continuació es presenten, per a les 4 entitats que formen l'àmbit subjectiu de l'informe, els resultats obtinguts en relació amb cadascun dels 5 objectius bàsics establerts per a la realització del treball, assenyalats en l'apartat 1.1.1.

2.2.1. Autoavaluacions en relació amb el compliment dels principis de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència

Per concretar l'estàndard mínim en relació amb el compliment dels principis de gestió específics del PRTR, els òrgans responsables i gestors havien d'autoavaluar els seus procediments segons el test de l'annex II.B.5 de l'Ordre HFP/1030/2021, que avalua 16 procediments relacionats amb els conflictes d'interessos, la prevenció del frau i la corrupció, amb una puntuació establerta d'entre 0 i 4 punts per a cadascun d'ells amb un màxim total a obtenir de 64 punts.

De les 4 entitats analitzades, 2 havien autoavaluat els seus procediments i el Consell Comarcal del Baix Camp va facilitar l'autoavaluació un cop finalitzat el treball de camp (24 d'octubre de 2023) l'entitat restant encara no ho havia fet segons es detalla en el quadre següent:

Quadre 4. Detall de puntuacions de les autoavaluacions obtingudes

Entitat	Puntuació obtinguda	Tram de valoració
Consell Comarcal del Baix Camp	19	Entitat amb puntuació inferior al 50% (< 32 punts)
Ajuntament de Cervera	16	Entitat amb puntuació inferior al 50% (< 32 punts)
EMD de l'Estartit	-	No va elaborar ni va aprovar un PMA
EMD de Campredó	16	Entitat amb puntuació inferior al 50% (< 32 punts)

Font: Elaboració pròpia.

D'acord amb el que disposa l'Ordre HFP/1030/2021, les autoavaluacions s'havien de fer, almenys, un cop cada any. L'Ajuntament de Cervera ha establert una periodicitat de l'autoavaluació anual i l'EMD de Campredó una periodicitat biennal.

2.2.2. Elaboració i aprovació dels plans de mesures antifrau

Elaboració

Per aconseguir una homogeneïtat en el disseny del PMA, es recullen en l'article 6.5 de l'Ordre HFP/1030/2021 els procediments mínims que ha d'incloure aquest pla, i en l'annex III.C una sèrie de mesures de prevenció, detecció i correcció del frau i de la corrupció i conflicte d'interessos, a l'efecte de garantir una protecció apropiada dels interessos financers de la Unió Europea en l'execució d'actuacions finançades o a finançar pel mecanisme de recuperació i resiliència.

Aprovació

L'article 6.5 de l'Ordre HFP/1030/2021 enumera els requeriments mínims que havien de complir els PMA. La lletra a estableix que s'havien d'aprovar en un termini inferior a 90 dies des de l'entrada en vigor de l'Ordre o, des que es tingués coneixement de la participació en l'execució del PRTR.

De les 4 entitats, 3 havien aprovat un PMA, segons el detall següent:

Quadre 5. Altres aspectes dels plans de mesures antifrau

Entitat	Aprovació dins de termini	Aprovat amb un retard superior a un any	No aprovat
Consell Comarcal del Baix Camp		X	
Ajuntament de Cervera	X		
EMD de l'Estartit			X
EMD de Campredó		X	

Font: Elaboració pròpia.

El Consell Comarcal del Baix Camp i l'EMD de Campredó van aprovar el PMA 1 any i 1 any i mig, respectivament, després de tenir coneixement de l'atorgament de l'ajut.

Altres aspectes dels PMA

El grau de compliment de les 3 recomanacions més rellevants incloses en la Guia per a l'aplicació de mesures antifrau en l'execució del PRTR del Servei Nacional de Coordinació

Antifrau i a les orientacions per al reforç dels mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos de la Secretaria General de Fons Europeus es presenta en el quadre següent:

Quadre 6. Altres aspectes dels plans de mesures antifrau

Entitat	Elaborats per la mateixa entitat	Abasten tot el grup de l'entitat	Tramesos al Servei Nacional de Coordinació Antifrau
Consell Comarcal del Baix Camp	Sí	No	No
Ajuntament de Cervera	Sí	Sí	Sí
EMD de Campredó	Sí	Sí	No

Font: Elaboració pròpia.

Les 3 entitats van elaborar el propi PMA. L'Ajuntament de Cervera i l'EMD de Campredó, seguint les recomanacions, van aprovar un pla que es refereix al conjunt del grup de l'entitat local. En el cas del Consell Comarcal del Baix Camp, el pla és exclusiu de l'entitat. Quant a la tramesa al Servei Nacional de Coordinació Antifrau només l'Ajuntament de Cervera va seguir les recomanacions i el va enviar.

2.2.3. Contingut dels plans de mesures antifrau d'acord amb l'Ordre HFP/1030/2021

L'Ordre HFP/1030/2021 estableix que els PMA han de complir el següent:

- Estructurar les mesures antifrau de manera proporcionada i al voltant dels 4 elements clau de l'anomenat cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució.
- Preveure la realització per l'entitat de què es tracti, d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució del PRTR i de la seva revisió periòdica.
- Definir mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les situacions concretes per reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.
- Preveure l'existència de mesures de detecció ajustades als senyals d'alerta i definir el procediment per aplicar-les efectivament.
- Definir les mesures correctives pertinents quan es detecta un cas sospitós de frau, amb mecanismes clars de comunicació de les sospites de frau.
- Establir processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels Fons de la Unió Europea gastats fraudulentament.

- Definir com es farà el seguiment per revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial.
- Específicament, definir procediments relatius a la prevenció i la correcció de situacions de conflictes d'interès d'acord amb el que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 61 del Reglament financer de la Unió Europea.

Aquests aspectes han estat analitzats mitjançant les respostes al qüestionari de les 3 entitats que havien aprovat el corresponent PMA. A continuació, es presenta, per als 8 punts esmentats, el grau de compliment dels PMA de les 3 entitats analitzades en aquest informe que van elaborar el Pla:

Quadre 7. Anàlisi del contingut dels plans de mesures antifrau de les entitats locals analitzades

Aspectes a complir	Grau de compliment		
	Consell Comarcal del Baix Camp	Ajuntament de Cervera	EMD de Campredó
Estructura a l'entorn dels 4 elements clau del "cicle antifrau"	Alt	Alt	Alt
Previsió de l'avaluació de riscos	Alt	Alt	Baix
Definició de mesures de prevenció	Alt	Alt	Mitjà
Definició de mesures de detecció	Baix	Alt	Mitjà
Definició de mesures de correcció	Mitjà	Alt	Baix
Definició de mesures de persecució	Mitjà	Alt	Baix
Revisió de processos	Mitjà	Alt	Baix
Definició de mesures de prevenció i detecció de conflictes d'interès	Alt	Alt	Alt

Font: Elaboració pròpia.

Del quadre anterior es pot concloure el següent:

- Les 3 entitats analitzades que havien aprovat un PMA el van estructurar de manera proporcionada i a l'entorn dels 4 elements clau del cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució.
- El Consell Comarcal del Baix Camp i l'Ajuntament de Cervera van preveure la realització d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat del risc de frau en els procediments clau de l'execució del PRTR i la seva revisió periòdica.
- De la revisió de mesures definides per les entitats analitzades en relació amb els ele-

ments del cicle antifrau s'ha observat que 2 entitats han assolit un nivell alt d'implantació en les mesures de prevenció, i només 1 en les mesures de detecció, correcció i persecució.

- Els procediments de seguiment per a la revisió dels processos relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interessos han assolit un alt grau d'implantació en les 3 entitats.

2.2.4. Contingut dels plans de mesures antifrau en relació amb els quatre elements clau del cicle antifrau

Com ja s'ha dit, el cicle antifrau consta de 4 elements clau: prevenció, detecció, correcció i persecució. En aquest apartat es fa una descripció dels principals procediments aprovats per les entitats en relació amb els 4 elements esmentats i també en relació amb la prevenció i detecció de conflictes d'interessos, que han de quedar recollits en el PMA.

Mesures de prevenció

El detall dels procediments de prevenció analitzats inclosos en l'Ordre HFP/1030/2021 i en les orientacions per al reforç dels mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos de la Secretaria General de Fons Europeus, que van ser establerts per les entitats analitzades és el següent:

Quadre 8. Mesures de prevenció incloses en els plans de mesures antifrau

Entitat	Declaració institucional de lluita contra el frau	Avaluació de riscos	Existència de codi ètic	Formació al personal sobre el PMA	Procediments per evitar el doble finançament	Existència de comitè antifrau
Consell Comarcal del Baix Camp	Sí	Sí	Sí	No	Sí	Sí
Ajuntament de Cervera	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
EMD de Campredó	Sí	No	Sí	No	No	Sí

Font: Elaboració pròpia.

Totes 3 entitats van implantar gran part de les mesures de prevenció analitzades. Hi ha 3 mesures –l'existència d'una declaració institucional de lluita contra el frau, l'existència d'un codi ètic i l'existència d'un comitè antifrau– que van ser implantades per totes les entitats analitzades. No obstant això, es posa de manifest que l'EMD de Campredó no va realitzar l'avaluació de riscos, que és un procediment essencial per a la prevenció, ni va establir procediments per evitar el doble finançament.

Mesures de detecció

Les mesures de detecció van dirigides a establir aquells procediments que garanteixin una detecció precoç dels potencials fraus amb l'objectiu de minimitzar-ne els efectes. Els procediments de detecció analitzats han estat els següents:

Quadre 9. Mesures de detecció incloses en els plans de mesures antifrau

Entitat	Definició d'indicadors de frau	Utilització d'eines de tractament de dades	Canal de denúncies	Unitat encarregada d'analitzar denúncies	Consulta de bases de dades
Consell Comarcal del Baix Camp	Sí	No	Sí	No	No
Ajuntament de Cervera	Sí	Sí	Sí	No	Sí
EMD de Campredó	Sí	No	Sí	Sí	No

Font: Elaboració pròpia.

En relació amb les mesures de detecció, totes 3 entitats havien definit indicadors que permetessin alertar sobre possibles conductes de frau i tenien establert un canal de denúncies. En referència a aquest darrer aspecte, només l'EMD de Campredó tenia una unitat encarregada d'analitzar les denúncies. Quant a les eines de tractament de dades que permetessin analitzar riscos mitjançant tractaments massius i la consulta de bases de dades per cercar possibles vinculacions, només les utilitzava l'Ajuntament de Cervera.

Mesures de correcció

Les mesures de correcció són aquelles que pretenen actuar *a posteriori*, una vegada ja s'ha detectat el frau, per conèixer les implicacions que ha pogut tenir en els processos afectats i minimitzar o revertir-ne els efectes. Les mesures de correcció analitzades han estat les següents:

Quadre 10. Mesures de correcció incloses en els plans de mesures antifrau

Entitat	Suspensió del procediment	Notificació a les autoritats	Revisió de projectes afectats	Retirada dels projectes afectats	Avaluació de la incidència del frau
Consell Comarcal del Baix Camp	Sí	Sí	No	Sí	No
Ajuntament de Cervera	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
EMD de Campredó	Sí	No	No	No	No

Font: Elaboració pròpia.

Del treball realitzat es pot observar que l'Ajuntament de Cervera té definides totes les mesures de correcció examinades; el Consell Comarcal del Baix Camp preveu la suspensió, notificació a les autoritats i retirada del procediment relacionat amb el frau, però no revisa

els projectes relacionats que podrien estar afectats ni avalua la incidència del frau; l'EMD de Campredó només preveu la suspensió del procediment com a mesura de correcció.

Mesures de persecució

Les mesures de persecució són l'últim element del cycle antifrau i en formen part aquells procediments dirigits a sancionar els responsables de la conducta fraudulenta. Els procediments analitzats han estat els següents:

Quadre 11. Mesures de persecució incloses en els plans de mesures antifrau

Entitat	Comunicació dels fets a l'entitat decisora	Denúncia a les autoritats públiques i al Servei Nacional de Coordinació Antifrau	Incoació d'expedient disciplinari	Denúncia davant el Ministeri Fiscal
Consell Comarcal del Baix Camp	No	Sí	No	Sí
Ajuntament de Cervera	Sí	Sí	Sí	Sí
EMD de Campredó	Sí	No	No	No

Font: Elaboració pròpia.

L'Ajuntament de Cervera té establerts tots els mecanismes analitzats per a la persecució del frau. El Consell Comarcal del Baix Camp preveu la denúncia a les autoritats públiques i al Servei Nacional de Coordinació Antifrau i la denúncia davant el Ministeri Fiscal, però no comunica els fets a l'entitat decisora ni incoa un expedient disciplinari. L'EMD de Campredó només comunica els fets a l'entitat decisora.

Mesures de prevenció i detecció dels conflictes d'interès

La definició de procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès ja estava prevista en el Reglament financer de la Unió Europea, i l'Ordre HFP/1030/2021 els va incloure com a obligatoris en el contingut mínim del PMA. Aquests procediments són els següents:

Quadre 12. Mesures de prevenció i detecció de conflictes d'interès incloses en els plans de mesures antifrau

Entitat	Definició de conflictes d'interès	Declaració d'absència de conflictes d'interès	Procediment per tractar conflictes d'interès	Previsió d'aplicació de disposicions del règim jurídic del sector públic
Consell Comarcal del Baix Camp	Sí	Sí	Sí	Sí
Ajuntament de Cervera	Sí	Sí	Sí	Sí
EMD de Campredó	Sí	Sí	Sí	Sí

Font: Elaboració pròpia.

Les 3 entitats analitzades havien inclòs en el seu PMA els procediments per prevenir, detectar i tractar, quan correspongués els conflictes d'interès.

2.2.5. Implantació dels plans de mesures antifrau i procediments establerts en casos de frau

L'Ajuntament de Cervera ha declarat haver identificat en la seva corporació un cas de conflicte d'interessos. S'ha verificat que es van prendre les mesures necessàries per evitar el frau. El nou alcalde de la corporació, atès que tenia parentiu de consanguinitat de tercer grau amb un proveïdor de la corporació, mitjançant Decret del Paer en cap de data 30 d'agost del 2023, es va abstenir en l'ordenació del pagament a favor d'aquest proveïdor per 5.329,18 € i va delegar les seves atribucions en favor del primer tinent d'alcalde en tot allò relacionat amb ell.

El Consell Comarcal del Baix Camp i l'EMD de Campredó han declarat no haver identificat en la seva corporació cap indicati de frau, corrupció, conflicte d'interès o doble finançament, motiu pel qual no es pot avaluar la implantació efectiva dels PMA.

2.2.6. Comprovació de la destinació dels ajuts

Per a les 4 entitats analitzades s'ha comprovat si els ajuts atorgats van ser destinats a la finalitat per a la qual van ser aprovats.

La subvenció rebuda pel Consell Comarcal del Baix Camp estava destinada al finançament de les actuacions d'ampliació i millora del Centre Comarcal de Gestió de Residus del Baix Camp, ubicat al municipi de Botarell, que tenien un termini d'execució que, en cap cas, podia anar més enllà del 31 de maig del 2026. A data de redacció de l'informe, octubre del 2023, el Consell Comarcal no havia iniciat cap actuació derivada d'aquesta subvenció ni havia rebut cap import derivat d'ella.

Pel que fa a l'Ajuntament de Cervera i a les EMD de l'Estartit i de Campredó, s'ha verificat que els imports rebuts derivats dels ajuts per a l'adquisició de llibres destinats a les biblioteques del Sistema de lectura pública de Catalunya amb càrrec als Fons Next Generation, s'han destinat efectivament a la compra de llibres.

L'Ajuntament de Cervera, com a documentació justificativa de l'ajut atorgat per 1.700,00 €, només ha presentat 2 factures per 1.586,39 €. El 17 d'octubre del 2023 l'Ajuntament en va cobrar l'import justificat.

L'EMD de Campredó, per justificar l'ajut atorgat per 1.500,00 €, ha presentat 4 factures per 1.529,57 €, i l'EMD de l'Estartit ha justificat la subvenció rebuda de 1.500,00 € mitjançant la presentació de 2 factures per 1.504,75 €. Ambdues entitats van cobrar l'import atorgat.

3. CONCLUSIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre els PMA aprovats pel Consell Comarcal del Baix Camp, l'Ajuntament de Cervera i les EMD de l'Estartit i de Campredó.

Autoavaluació en relació amb el compliment dels principis de gestió del PRTR

1. L'EMD de l'Estartit no havia fet cap autoavaluació en relació amb el compliment dels principis de gestió del PRTR.
2. De les 4 entitats analitzades, l'Ajuntament de Cervera i l'EMD de Campredó havien autoavaluat els procediments que estableix l'article 2.4 de l'Ordre HFP/1030/2021 per concretar l'estàndard mínim en relació amb el compliment dels principis de gestió específics del PRTR. La puntuació obtinguda va ser en ambdues entitats inferior al 50% dels punts totals. El Consell Comarcal del Baix Camp, un cop acabat el treball de camp (24 d'octubre de 2023) va enviar l'autoavaluació amb una puntuació inferior al 50% dels punts totals. L'EMD de l'Estartit no havia fet aquesta autoavaluació (vegeu l'apartat 2.2.1).

Elaboració i aprovació dels plans de mesures antifrau

3. L'EMD de l'Estartit no va elaborar i aprovar el corresponent PMA.
4. De les 4 entitats analitzades, el Consell Comarcal del Baix Camp, l'Ajuntament de Cervera i l'EMD de Campredó van complir amb el requeriments establerts per l'Ordre HFP/1030/2021 en relació amb l'aprovació dels PMA i, d'aquestes, només l'Ajuntament de Cervera el va aprovar dins el termini establert. El Consell Comarcal del Baix Camp i l'EMD de Campredó el van aprovar amb un retard superior a 1 any. L'EMD de l'Estartit, tot i haver participat dels fons del PRTR, no tenia un PMA aprovat (vegeu l'apartat 2.2.2).
5. En relació amb altres mesures no obligatòries incloses en diferents documents orientatius i guies aprovats pel govern, només l'Ajuntament de Cervera va complir amb totes les recomanacions analitzades (vegeu l'apartat 2.2.2).

Contingut dels plans de mesures antifrau d'acord amb l'Ordre HFP/1030/2021

6. Les 3 entitats analitzades havien estructurat els PMA de manera proporcionada i a l'entorn dels 4 elements clau del cicle antifrau (vegeu l'apartat 2.2.3).
7. S'ha detectat un bon nivell de mesures de prevenció per part de les 3 entitats que havien aprovat el PMA. En canvi, el Consell Comarcal del Baix Camp i l'EMD de Campredó no van assolir un bon nivell en la definició de les mesures de detecció, correcció i persecució (vegeu l'apartat 2.2.3).
8. En els procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès les 3 entitats van assolir un alt grau d'implantació (vegeu l'apartat 2.2.3).

Contingut dels plans de mesures antifrau en relació amb els 4 elements del cicle antifrau

9. L'EMD de Campredó no havia definit cap procediment d'avaluació de riscos, que és una de les mesures essencials per a la prevenció ni havia establert procediments per evitar el doble finançament (vegeu l'apartat 2.2.4).
10. El Consell Comarcal del Baix Camp i l'Ajuntament de Cervera no disposaven d'una unitat encarregada d'analitzar les denúncies (vegeu l'apartat 2.2.4).
11. El Consell Comarcal del Baix Camp no preveia la revisió dels projectes que podrien estar relacionats amb conductes de frau ja detectades ni avaluava la incidència del frau un cop s'havia produït. L'EMD de Campredó només preveia la suspensió del procediment com a mesura de correcció (vegeu l'apartat 2.2.4).
12. El Consell Comarcal del Baix Camp no va comunicar els fets subjectes a frau a l'entitat decidora ni va incoar un expedient disciplinari. L'EMD de Campredó només va comunicar els fets a l'entitat decidora i no va establir cap mecanisme més de persecució (vegeu l'apartat 2.2.4).

Implantació dels plans de mesures antifrau i procediments establerts en casos de frau

13. Només una entitat va declarar haver identificat un cas de conflictes d'interès en el període objecte de fiscalització i es va comprovar que s'havien aplicat els procediments necessaris per a la seva correcció (vegeu l'apartat 2.2.5).

4. RECOMANACIONS

1. El Consell Comarcal del Baix Camp i l'EMD de Campredó han d'implementar completament els procediments orientats a millorar la lluita contra el frau que recomanen els diferents òrgans de govern i les autoritats europees.
2. Amb l'objectiu de garantir el bon funcionament de la política antifrau, les entitats locals analitzades haurien de revisar periòdicament els procediments aprovats dirigits a la lluita contra el frau per actualitzar-los a les necessitats de l'entitat i als nous requeriments normatius que s'estableixin.
3. Les entitats analitzades haurien d'estendre les mesures de prevenció, correcció, detecció i persecució del frau a tota la seva activitat i no únicament a les actuacions finançades amb els fons derivats del PRTR.
4. El Consell Comarcal del Baix Camp hauria d'iniciar els treballs necessaris per tal de dur a terme les actuacions d'ampliació i millora del Centre Comarcal de Gestió de Residus del Baix Camp per a les quals ha rebut una subvenció per import total de 20,58 M€ distribuït en tres anualitats, Cal tenir present que el termini d'execució i justificació finalitza el 31 de maig del 2026.
5. Cal que l'EMD de l'Estartit dugui a terme el PMA requerit per l'Ordre HFP/1030/2021.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès al Consell Comarcal del Baix Camp, a l'Ajuntament de Cervera i a les entitats municipals descentralitzades de l'Estartit i Campredó el 17 de novembre del 2023 per complir el tràmit d'al·legacions.

Una vegada transcorregut el termini establert no s'ha rebut cap escrit d'al·legacions.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que a Barcelona, el 19 de desembre del 2023, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, presidit pel síndic major, Miquel Salazar Canalda, amb l'assistència dels síndics Anna Tarrach Colls, Manel Rodríguez Tió, Llum Rodríguez Rodríguez, M. Àngels Cabasés Piqué, Ferran Roquer i Padrosa i Josep Viñas i Xifra, i de la llavors secretària general per suplència de la Sindicatura, Marta Junquera i Bernal, actuant com a ponent el síndic Ferran

Roquer i Padrosa, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 30/2023, relatiu a les entitats beneficiàries d'ajuts del Pla de recuperació, transformació i resiliència que no han atès la demanda d'informació de la Sindicatura de Comptes: Consell Comarcal del Baix Camp, Ajuntament de Cervera i entitats municipals descentralitzades de l'Estartit i de Campredó.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

La secretària general

Vist i plau,

El síndic major

